

0410

Kurier Szczeciński

Nr 32 (11 660) Rok założenia 1945 Nakład: 90 000 egz. Cena 5 zł

WTOREK,
15 LUTEGO
1983 ROKU
WYD. AB

Wyższe płace, krótsze terminy realizacji...

Budowy w agencji

Czyżby w Katowicach znaleziono lekarstwo na kryzys?

KATOWICE PAP. W poszukiwaniu korzystnych rozwiązań i lepszego działania w warunkach reformy gospodarczej, Katowickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynierskiego i Przemysłowego „Hydrobudowa Śląsk-1” wprowadziło u siebie w końcu ub.r. system budowy „w agencji”. Kierownictwo budowy i jej pracownicy podpisują z przedsiębiorstwem umowę „o dzieło”, odpowiadając za jakość i termin wykonania robót.

POMYSŁNE doświadczenia 6 budów, m. in. budowa zbiorników wodociągowych na osiedlu „Złote Łany” w Bielsku-Białej, w Lipnikach i w Ustroniu (woj. bielskie) i oczyszczalni ścieków dla mleczarni w Tychach-Bieruniu. W systemie tym pracuje ok. 15 proc. załogi, realizując ok. 20 proc. wartości produkcji przedsiębiorstwa. Oddanie budowy „w agencję” przyczynia się do istotnego skrócenia czasu robót, uczestniczą też w nich mniej osób (co jest szczególnie ważne przy braku fachowców), zaś robotnicy pilnie dbają o eliminację obrobków i partaczy.

Prezydium Rządu

- Sytuacja w budownictwie i przemyśle lekkim
- Pomoc dla powodzi

WARSZAWA PAP. Wczoraj odbyło się posiedzenie Prezydium Rządu, któremu przewodniczył wiceprezes Rady Ministrów Jacek Obodowski. Prezydium Rządu rozpatrzyło sytuację w budownictwie i ustaliło szereg przedsięwzięć zmierzających do jego uzdrowienia. Następnie Prezydium Rządu omówiło sytuację w przemyśle lekkim. Oceniono, że dostawy wyrobów tego przemysłu na rynek są w dalszym ciągu niewystarczające. Prezydium Rządu zajął się także z sytuacją powodziową w woj. elbląskim. Nie notowany od 100 lat stan wód w Zalewie Wiślanym spowodował przerwanie wałów przeciwpowodziowych i zalanie części Żuław. Straty wyrządzone przez powódź szacuje się na 1,7

(Dokończenie na str. 2)

WPROWADZENIE tego systemu nie byłoby możliwe bez akceptacji samorządu pracowniczego. Poparł on również pomysł, by równowagę i pracowników budów wynagradzać na zasadach udziału w zyskach. „Agencja” sprawia, że rośnie wydajność pracy tymczasem chodzą jeszcze o to, aby stworzyć motywację do podejmowania większych wysiłków organizacyjnych i racjonalizacji zmierzających do zwiększenia oszczędności materiałów, paliw i energii. Nowy system oznacza dla przedsiębiorstwa wzrost wydajności pracy,

Czyżby uchwała rządowa do poprawki?

„Police-II” siódmy rok budowy

KOLEJNY, trzeci już kolorowy neon zamontowany niedawno na polickim hotelu robotniczym, wieczorem rzeczywiście wygląda ładnie na tle nie oświetlonej ulicy. Nie sądzę jednak, by był on dostatecznym magnesem, który przyciągnąłby na budowę „Police-II” nowych pracowników.

LUDZI zamiast przybywać — ubywa. I to jest chyba obecnie problem nr 1 tej inwestycji. Mówiono między innymi o tym na posiedzeniu Komitetu

(Dokończenie na str. 2)

Organizacje młodzieżowe o systemie przyjęć

Zasady przyjęć na studia wyższe

WARSZAWA PAP. Z zapowiedzi Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wynika, że istotne zmiany w systemie rekrutacji na studia wprowadzone będą od roku akademickiego 1984/85. Nabór na studia, na najbliższy rok będzie prowadzony w sposób obowiązujący od kilkunastu lat z pewnymi, dokonanymi ostatnio, modyfikacjami. Wprowadzenie zupełnie nowego systemu poprzedzi konsultacja społeczna.

PROBLEMATYKA przyjęć na studia znajduje się w centrum zainteresowania organizacji

mlodziezowych. Opinie i wnioski jakie formułują ich członkowie są w zasadzie wstępem do zapowiedzianej konsultacji. Prezydium Krajowej Rady Akademickiej Związku Młodzieży

(Dokończenie na str. 2)

Nowy „jastrząb” następcą Szarona

BEJRUT PAP. Parlament izraelski, który obradował w poniedziałek, zatwierdził stosunkiem głosów 44 za i 36 przeciwko zmianie w gabinecie premiera Menachema Begin. Sprawdzały się one do pretekstu tymczasowo przez Begin funkcji ministra obrony, po niedawnej dymisji z tego stanowiska Ariela Szarona oraz zatrzymania tego ostatniego w radzie jako ministra bez teki, jak już informowaliśmy. Ariel Szaron został obarczony współodpowiedzialnością za masakrę Palestyńczyków w obozach Sabra i Szatila i w związku z tym zmuszony do ustąpienia. Oficjalne źródła rządowe w Izraelu podały, że nowym szefem resortu obrony zostanie wkrótce obecny ambasador izraelski w Waszyngtonie, Mosze Arens, uważany również za „jastrzębia” wśród polityków tego kraju.

Powieść z komputera

NOWY JORK PAP. Na rynku amerykańskim dużym powodzeniem cieszy się powieść pod tytułem „Niewidomy faron”. Nie byłoby w tym żadnej sensacji, gdyby nie fakt, że „autorem” powieści jest odpowiednio zaprogramowany mózg elektroniczny, który otrzymał „wzrost” w postaci kilku znaków oraz skłuciu całej historii. Komputer potrzebował dokładnie 6 godzin i 30 minut, aby „po niewielkim namyśle” — „wypuścić” powieść średniej objętości.

Żałoba w Turynie

RZYM PAP. W Turynie ogłoszona została żałoba w związku z tragiczną śmiercią 96 osób — ofiar niedzielnego pożaru kina. W środowym pogrzebie weźmie udział m. in. prezydent Włoch, Sandro Pertini.

Ponad 6 godzin przy telefonie w redakcji „Kuriera”

O emeryturach i rentach prawie wszystko

ZAIINTERESOWANIE tematem emerytur i rent jest ogromne. Zostaliśmy wprost zasypani listami od Czytelników, a dyżury przy redakcyjnym telefonie były istotną harówką dla dyrektora ZUS Tadeusza Drabika i zastępcy dyrektora ZUS Leokadii Świrko-Krukiewicz, którzy odpowiadali na pytania bez najmniejszej nawet przerwy przez ponad trzy godziny dzienne i w ub. piątek i sobotę.

— TAK duża liczba telefonów od Czytelników nie jest dla mnie zaskoczeniem — powiedział nam po dyżurze Tadeusz Drabik. — Mamym przecież spór grupę emerytów i rencistów pobierających świadczenia, a tematem interesują się przecież i ci, którzy chcą wkrótce przejść na emeryturę czy rentę. Oni wszyscy oczekują niedosty informacji na temat nowej ustawy. Każdy poza tym, jak to wynikało z przeprowadzonych rozmów, chciałby przede wszystkim wiedzieć w jakiej wysokości i kiedy otrzyma zrewaloryzowane

świadczenia. Dokładne terminy przekazywać za pośrednictwem „Kuriera”. Postaramy się też, aby za tydzień służył znów informacją przez telefon. Ustalimy i podamy w gazecie dokładny termin. Teraz musimy mieć trochę oddechu na doprowadzenie do sprawnego podjęcia prac rewaloryzacyjnych. Trzeba jeszcze przeprowadzić w dużym tempie szkolenie pracowników.

— Myślę, że nasza wspólna akcja informacyjna pomoże i nam i wszystkim emerytom oraz rencistom — stwierdziła Leokadia

Świrko-Krukiewicz. — Takich kłopotów, jakie mamy w tej chwili w ZUS, nie było od dawna. Ludzie chcą informacji. Sądzę, że i te dyżury przy telefonie, i odpowiedzi na listy Czytelników na łamach gazety, i materiały wyjaśniające konkretne zagadnienia mogą wielu rencistom i emerytom w zrozumieniu przepisów nowej ustawy.

Niech więc nie denerwują się już ci Czytelnicy, którym nie udało się w czasie piątkowego i sobotniego dyżuru połączyć z redakcją „Kuriera”. Wiemy, że niektórzy wykręcali numer 462-35 co parę minut i mieli pecha. Zgodnie z zapowiedzią dyrektora ZUS, zorganizujemy jeszcze dyżur przy redakcyjnym telefonie. Będziemy też na bieżąco odpowiadając na

listy Czytelników w sprawach rent i emerytur we współpracy z ZUS. A więc, piszcie do nas.

Dziś zaś proponujemy całą garść informacji, będących płodem piątkowego i sobotniego dyżuru. Znajdziecie w nich odpowiedzi na najczęściej powtarzające się pytania. Może to będzie również odpowiedź na pytanie, które sami chcieliście zadać. Jeżeli nie, może znajdziecie ją w kolejnych informacjach, które przekazywać będziemy w kolejnych numerach gazety.

Czytelnicy pytali najczęściej na czym polega rewaloryzacja i ile renty czy emerytury otrzymają. Podajemy więc podstawowe zasady rewaloryzacji i przykłady obliczania świadczeń.

Otoż, rewaloryzacji podlegają

wszystkie świadczenia emerytalno-rentowe przyznane do 31 grudnia 1981 roku. Wyjątek od tej zasady stanowią tylko inwalidzkie renty wyrównawcze, renty chorobowe oraz tzw. niskoprocenowe renty wypadkowe.

Rewaloryzacja świadczeń polega — ujmując rzecz najogólniej — na zwiększeniu podstawy wymiaru świadczeń o kwoty wynikające:

- z rewaloryzacyjnych wskaźników procentowych w zależności od roku, w którym ustalono prawo do świadczeń;
- z tytułu wypłaconych w dniu 31 grudnia 1982 roku rekompensat;

(Dokończenie na str. 4)

DZIS W NUMERZE:

Płace inżynierskie — problem otwarty ♦ Był bal... ♦ Śledzik dla każdego ♦ Przed Mundialem 1986

Zasady przyjęć na studia wyższe

(Dokończenie ze str. 1)

Wielkiej, oceniając niedawno dotychczasowy system rekrutacji, postulowało m. in. zwiększenie do 20 proc. dodatkowych punktów dla młodzieży pochodzącej z chłopskiego i ustalanie ich od maksymalnej liczby punktów, a nie od sumy punktów zdobytych w trakcie egzaminu. Konkretne wzburzenie również zastąpienie werdyktu komisji kwalifikacyjnej w postaci: zdał lub nie został przyjęty z braku miejsc, formuła — został lub nie został zakwalifikowany na studia.

WARSZAWA PAP. Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki podaje, że w 1983 r. obowiązujące będą następujące zasady i tryb przyjęcia na I rok studiów w uniwersytetach, wyższych szkołach pedagogicznych, akademiach ekonomicznych, wyższych szkołach technicznych i akademiach rolniczych.

PODSTAWOWYM kryterium decydującym o przyjęciu na studia będzie pozytywny wynik egzaminu wstępnego, przeliczany na punkty kwalifikacyjne (za egzamin wstępny można uzyskać maksymalnie od 24 do 28 punktów). Poza punktami uzyskanymi w wyniku egzaminu wstępnego kandydatom przysługują punkty dodatkowe z tytułu: pochodzenia robotniczego lub chłopskiego — 5 punktów; dwuletniej pracy zawodowej w społecznym zakładzie pracy przed ubieganiem się na studia — 3 punkty; co najmniej dobrych ocen na świadectwie dojrzałości z przedmiotów egzaminacyjnych na danym kierunku studiów — po jednym punkcie za każdy przedmiot (łącznie można otrzymać 3 punkty); odbycia zasadniczej służby wojskowej — 3 punkty.

Egzamin wstępny na I rok studiów obejmuje kierunkowe przedmioty egzaminacyjne oraz egzamin sprawdzający stopień opanowania języka obcego (jednego spośród czterech — angielskiego, francuskiego, niemieckiego lub rosyjskiego). Na następujących kierunkach studiów przed egzaminem wstępnym obowiązują sprawdziany uzdolnień kierunkowych lub sprawdziany praktyczne: nauka nie początkowe, wychowanie przedszkolne, wychowanie plastyczne, wychowanie muzyczne, wychowanie obywatela, nauki polityczne ze specjalnością

dziennikarską, Wydział Radia i Telewizji na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, Wydział Sztuk Pięknych na Uniwersytecie im. M. Kopernika w Toruniu, architektura, kształtowanie terenów zieleni.

Egzaminy wstępne będą przeprowadzane w formie pisemnej i ustnej lub testowej.

Laureaci i finaliści olimpiad i konkursów przedmiotowych w szkołach średnich przy przyjęciu na studia zachowują swoje dotychczasowe uprawnienia. Żołnierze, którzy odbyli przedłużoną, zasadniczą służbę wojskową będą przyjmowani na studia na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu wstępnego bez dalszego postępowania kwalifikacyjnego. Żołnierze, którzy przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej zdali egzamin wstępny, ale nie zostali przyjęci na studia z braku miejsc, będą przyjmowani na studia bez ponownego składania egzaminu wstępnego, o ile ubiegali się będą na ten sam kierunek studiów w tej samej uczelni.

Bez dalszego postępowania kwalifikacyjnego — tylko na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu wstępnego — będą przyjmowani na studia kandydaci, którzy zamieszkiwali na wsi przynajmniej w okresie nauki w szkole średniej, o ile ubiegali się o przyjęcie do akademii rolniczych (z wyjątkiem kierunków technicznych w Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy i Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie) oraz na kierunki nauczycielskie w uniwersytetach i wyższych szkołach pedagogicznych.

Egzaminy wstępne rozpoczyna się w dniu 4 lipca 1983 r. Kandydaci, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości w r. 1983, składają podanie o przyjęcie na studia wraz z wymaganymi dokumentami w swoich szkołach średnich. Dyrektorzy szkół kandydatów do rektorów właściwych szkół wyższych do 15 czerwca 1983 r. Absolwenci szkół średnich z lat ubiegłych składają dokumenty o przyjęciu na studia bezpośrednio w wybranej przez siebie szkole wyższej — w terminie do 15 maja 1983 r. Żołnierze LWP składają dokumenty do studium wojskowego wybranej szkoły wyższej w terminie do końca maja 1983 r.

BOJANIE GNIAZDO

STATKI NA WEJŚCIU:

m/s „Górny Śląsk” z Safl.
m/s „Kopania Jezioro” z Safl.
m/s „Chrzanów” z Danii na stożek.

STATKI NA WYJŚCIU:

m/s „Hutnik” do Gdyni.
m/s „Manifest Lipcowy” do Holandii ze Świnoujścia.
m/s „Huta Żelaza” do Narvik.
m/s „Kapitan Kański” do Danii.
m/s „Wróżka” do Szwecji.

W Komisji Planowania

Projekt NPSG na lata 1983-85

WARSZAWA PAP. Wstępujący projekt Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego na lata 1983-1985 był 14. tematem przedmiotem plenarnej sesji Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. Zgodnie z uchwałą Sejmu z 29 grudnia 1982 r. wstępujący projekt NPSG został opracowany na podstawie II wariantu koncepcji planu na 1985 r. Uwzględniono w nim zalecenia Sejmu dotyczące ochrony środowiska.

- Sytuacja w budownictwie i przemyśle lekkim
- Pomoc dla powodźian

(Dokończenie ze str. 1)

mid. sz. Wobec niezamierzonych Zalewu Wiślanego i jeziora. Drugim z powodów, który spowodował sytuację w województwie jest gwałtowny wzrost cen energii elektrycznej.

W celu wyważenia działań władz województwa podjętych dla zapobieżenia dalszym stratom oraz dla likwidacji skutków powodzi, Prezydium Rady podjęło doraźną decyzję zwiększenia wydatków z rezerwy centralnej wydatków związanych z likwidacją skutków powodzi. Ponadto województwo uzyskało otrzymanie dodatkowej pomocy z dodatkową pomocą w rekonstrukcji gruntów, naprawie dróg, szkoleń kolejowych linii energetycznych i łączności.

Wojewoda objął przedłożony rządowy termin do 15 kwietnia br. wieloletni program zabezpieczenia Żuław przed zagrożeniem powodziowym. Prezydium Rady wyraża podziękowanie żołnierzom Wojska Polskiego, funkcjonariuszom MO, członkom straży przeciwpożarowej i innych organizacji za ofiarę udziału w nienieśli pomocy ludności zagrożonej powodzią oraz w ratowaniu jej mienia i mienia społecznego.

W wykonaniu symfonii przez sześciu muzyków było nie równo. Obok znakomitego zgrania i braku błędów, w wykonaniu w której Stefan Marczak trafnie wyeksponował nastrojową elegancję polonezu ze szczytów żartobliwości, w wykonaniu solistów, w wykonaniu słuchaczy wykonanie części I, Allegro non troppo. Nużyła nieco II część symfonii, a w finale zabrakło precyzji.

W sunie niezwykle pozytywnie trzeba ocenić wprowadzenie do programu dzieła trzeciego, nieczęsto goszczącego w polskich salach koncertowych, wymagającego od muzyków i dyrygenta pełnej dojrzałości artystycznej. Wśród muzyków grających partię solową doskonale zaprezentował się Janusz Przewodek, waltonista zachęcający pięknym dźwiękiem i perfekcją gry.

Za tydzień Warszawski Kwintet Akordeonowy pod kierownictwem docenta Lecha Puchnowskiego, projektora Akademii Muzycznej w Olsztynie, wykonają między innymi utwory T. Albiniego i M. Musorgskiego.

Mikołaj SZCZĘŚNY

„Police-II”

(Dokończenie ze str. 1)

Koordynacyjnego PZPR „Police-II”.

Na głównym placu budowy przy wznoszeniu wytwórni produkcyjnych jeszcze z końcem ub. roku było 1200 pracowników. Pod koniec stycznia zostało ich tylko 970. Przyczyna jest taka. Teraz, ludzie niechętnie opuszczają rodzinne strony. Przy wspólnym domowym budżecie jakoś się wychodzi na swoje, natomiast pracując na budowie daleko od miejsca zamieszkania koszty utrzymania rosną.

KOLEJNA sprawa, która przewijała się w dyskusji na partyjnym forum, to przewidywane skutki zmniejszenia limitów finansowych na potrzeby budowy. Polityka budowa finansowana jest centralnie — obniżenie asygnowanych na nią środków może pociągnąć za sobą terminów oddawania poszczególnych obiektów.

Takie zagrożenia już są. Ba! Inwestor wraz z poszczególnymi przedsiębiorstwami wystąpił do resortu chemii i przemysłu lekkiego z wnioskiem o korektę uchwały Rady Ministrów z sierpnia 1982 r. Proponuje się w nim przesuniecie rozpoczęcia produkcji nawozów o cały rok! (termin rządowy — czerwiec 1985, termin po korekcie — czerwiec 1986).

Oznacza to, że krajowe rolnictwo otrzymałoby tak potrzebne nawozy z polskiej fabryki o rok później. Przy aktualnych potrzebach w tym względzie brzmi to wręcz dramatycznie.

ZACZYNAM podejrzewać, że taka decyzja byłaby wygodna dla niektórych firm budowlanych, które mają trudności z pełnym zatrudnieniem, ale również i dla inwestora, który już dziś „lata dziury” osobowe przy kompletowaniu załóg nowo uruchamianych obiektów. Ale jest to — co wyraźnie trzeba podkreślić — interes polskiego rolnictwa i wbrew interesowi społecznemu.

Niepokój budzi też wlokąca się sprawa rozpoczęcia budowy stacji absorpcji fluoru. Na jej znaczenie dla poprawy stanu zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie i dla polepszenia samopoczucia społeczeństwa Polacy wskazał i sekretarz KMG PZPR Wacław Laszenko. Znałaza ona swój wyraz we wnioskach z zebrania.

DO TEJ pory znajdowała się ona w zasadzie w stanie zerowym. Według oświadczeń przyszłych wykonawców tej instalacji, z SPSP „Mostostal” Wrocław, żadne materiały i konstrukcje dla potrzeb stacji nie zostały przez inwestora zlecone do wykonania. Dopiero w tym miesiącu po rozpracowaniu dokumentacji i określeniu cyklu technologicznego będzie można umieścić w specjalnych zamówieniach rządowych. A co stało na przeszkodzie, by wlokące odpowiednio zlecenie w roku ubiegłym?

Nie wszystko oczywiście wygląda tak czarno. Są już i pierwsze sukcesy.

cechy na budowie. W ub. roku w generalnym wykonawstwie SPSP przekazano do eksploatacji kompleks obiektów gospodarki wodnej, kończy się rozruch mechanicznej i elektrycznej amoniacji.

Budowlani z Pomorskiego Przedsiębiorstwa Budowy Elektroinżynierii i Przemysłu wraz z podwykonawcami przekazali do eksploatacji pierwszej i blok ciepłowni EC-II, jeszcze w tym półroczu będzie oddany blok II.

Krajobraz budowy zmienia się z dnia na dzień nie do poznania. I jest to duża zasługa zarówno budowlanych, jak i dużych inwestycyjnych i eksploatacyjnych Zakładów Chemicznych „Police”. Ale nie można być powodem przyznania oczu na groźbę kolejnego „posilaku” inwestycyjnego.

Dlatego też dobrze się stało, że partyjni i kierownicy aktywnie bez opóźnień ukazują plusy i minusy aktualnego stanu inwestycji na ostatnim posiedzeniu komitetu budowy.

Zastanawiam się tylko nad tym, czy przypadkiem ta inwestycja o znaczeniu makroekonomicznym nie powinna jednak być objęta ściślejszym nadzorem centralnym?

A PAMIĘTAMY wciąż o tym, że 800 tysięcy ton nawozów rocznie (tyle wytwarzała będzie przyszła wytwórnia NPK) — to trzy razy tyle ton zboża.

Rozpoczęcie produkcji z rocznym poślizgiem oznacza dostarczenie przez rolników dodatkowych 2,5 mln ton zboża z takim samym opóźnieniem.

Włodzimierz ABKOWICZ

Co wiemy o reformie?

Sprawdzian dla przyszłych kierowników

WCZORAJ odbył się sprawdzian testowy dla kandydatów na Studium Zarządzania Przedsiębiorstwem, które zorganizowane zostało przez Wydział Ekonomiczny KW PZPR.

Na 79 pytań z zakresu znajomości reformy gospodarczej, socjologii i zagadnień politycznych, pisemnych odpowiedzi udzieliło 129 osób. Uczestnikami testu byli ludzie młodzi, którzy nie przekroczyli 35 roku życia i zostali pozytywnie zainformowani przez zakłady pracy swojego województwa.

PO PODLECZENIU wyników sprawdzianu odebrano się droga część egzaminu kwalifikacyjnego do „szkoły dyrektorów” w formie indywidualnych rozmów.

Jak już uprzednio informowaliśmy, ta cena inicjatywy Wydziału Ekonomicznego KW PZPR ma na celu wyłonienie, a następnie przeszkolenie na dwusoborowym studium potencjalnych kandydatów do konkursowych egzaminów na stanowiska dyrektorskie w przedsiębiorstwach. Tworzyć one będą równocześnie rezerwy kadrowe w macierzystych zakładach pracy. (wab)

Z sali Filharmonii

Legenda o Paganinim

SIEDMIU tygodni potrzebował Sergiusz Rachmaninow na skomponowanie jednego z najwspanialszych swych dzieł. „Rapsodi na temat Paganiniego” opus 45, jednym z wyśmienitych, mówiących o dopiero co ukończonym utworze, stwierdził on, że muzyka Rapsodii „...wysuwa przed siebie artystę, w niej osobowości, której w dalszym rozwoju, pragnieniu piękna i duchowej swobodzie przeszkadza niepokornie, zła siła.”

Tworząc swoistą syntezę formy rapsodii, wariacji i koncertu Rachmaninow, ograniczając skłonność do szerokiej, rozlewnej, świątecznej li-ryki, zawartej jedynie w drugim temacie, opartym na melodii średnio-wiecznej sekwencji „Dies Irae”, wyeksponował w Rapsodii element wirtuozowski techniki fortepianowej.

ale i autorska interpretacja Sergiusza Rachmaninowa. Techniczne trudności Rapsodii pokonywała Lidia Grychtolówna z imponującą swobodą. Do pełnej satysfakcji zabrakło jedynie precyzji w technice oktawaowej, nieco powierzchownej i mało wyrazistej, co znalazło również potwierdzenie w wykonanym na 5. Preludium g-moll op. 25 nr 5.

Słuchacze nagrodzili artystkę gromkimi brawami i usłuchali w samizn jeszcze dwa bisy. Orkiestra prowadzona przez Stefana Marczaka akompaniowała solistkę z dużym wyczuciem i precyzją, jednak prawdziwym sprawdzianem możliwości wykonawczych zespołu stała się II Symfonia D-dur op. 73 Johannesa Brahmsa, skomponowana w roku 1877.

Dzieło to, podobnie jak „Rapsodia na temat Paganiniego” ukończona w bardzo krótkim czasie, pod względem treści wyraźnie różni się od swej poprzedniczki. I Symfonia, jeśli wcześniej przeważała w niej mocne i dramatyczne, to muzyka II Symfonii przeniknięta jest świetlistymi kolorami. Jej orkiestracja wydaje się prosta i bardziej przejrzysta. W swojej strukturze dzieło to zbliża-

nie jest do tradycji Haydnowsko-Beethovenowskiej. Można w nim odnaleźć cechy wspólne z Symfonią Pastoralną Ludwiga van Beethovena. Brahms jest jednak o wiele bardziej subiektywny w przekazywaniu nastrojów płynących z obcowania z naturą, a jednocześnie bardziej dramatyczny i zwaltonowy. Dlatego też sławie ukochanych, które tworzą się na niebiosach przesłaniają słone.

W wykonaniu symfonii przez sześciu muzyków było nie równo. Obok znakomitego zgrania i braku błędów, w wykonaniu w której Stefan Marczak trafnie wyeksponował nastrojową elegancję polonezu ze szczytów żartobliwości, w wykonaniu solistów, w wykonaniu słuchaczy wykonanie części I, Allegro non troppo. Nużyła nieco II część symfonii, a w finale zabrakło precyzji.

W sunie niezwykle pozytywnie trzeba ocenić wprowadzenie do programu dzieła trzeciego, nieczęsto goszczącego w polskich salach koncertowych, wymagającego od muzyków i dyrygenta pełnej dojrzałości artystycznej. Wśród muzyków grających partię solową doskonale zaprezentował się Janusz Przewodek, waltonista zachęcający pięknym dźwiękiem i perfekcją gry.

Za tydzień Warszawski Kwintet Akordeonowy pod kierownictwem docenta Lecha Puchnowskiego, projektora Akademii Muzycznej w Olsztynie, wykonają między innymi utwory T. Albiniego i M. Musorgskiego.

Mikołaj SZCZĘŚNY

Opinia

Czytelników „Kuriera”

pl. Holdu Pruskiego 3, 70-550 Szczecin

(imię, nazwisko, adres)

„Kurier” kupuję codziennie (czasami) w kiosku „Ruch”

nr ul. miejscowość

otwartym w godz. od do

„Kurier” dostarczono:

w dniu 16.II, o godz., gazety zabrakło o godz.

w dniu 17. II, o godz., gazety zabrakło o godz.

w dniu 18.II, o godz., gazety zabrakło o godz.

Uważam, że mój kiosk winien dysponować „Kurierem” co najmniej do godz. i dla zaspokojenia potrzeb Czytelników brak jest codziennie ok. egzemplarzy.

Odpytuje dyrektor
TADEUSZ DRABIK

(Dokończenie ze str. 1)

— i na ponownym ustaleniu wysokości świadczeń od tak zwiększonej podstawy wymiaru.

W zależności od roku przynależności, podstawę wymiaru świadczeń zwiększa się w sposób podany w poniższej tabeli.

Rok przyn.	Procent o który ulega zwiększeniu podstawa wymiaru	Minimalna kwota zwiększenia podst. wymiaru w zł.	Maksymalna kwota zwiększenia podst. wymiaru w zł.
do 1960 r.	511	3.500	7.000
1961—1965	382	3.350	6.700
1966—1970	302	3.150	6.300
1971	257	3.050	6.100
1972	236	2.950	5.900
1973	201	2.800	5.600
1974	164	2.600	5.200
1975	123	2.300	4.600
1976	105	2.150	4.300
1977	90	2.000	4.000
1978	67	1.850	3.700
1979	65	1.650	3.300
1980	46	1.300	2.600
1981	15	550	1.100

OD ustalonej w podany sposób podstawy wymiaru oblicza się wysokość emerytury, renty inwalidzkiej, renty rodzinnej, przy zastosowaniu zasad określonych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym, dotyczących zarówno stawek procentowych wymiaru tych świadczeń, jak również wysokości wzrostów i dodatków.

Przykład 1 — renta inwalidzka

Renta inwalidzka III grupy przynależna w 1978 r. od podstawy 4.339 zł. Staż pracy w Polsce Ludowej — 17 lat. W grudniu 1982 r. renta wynosiła 3.430 zł, a wraz z rekompensatami — 5.090 złotych.

Zrewaloryzowana według podanych zasad podstawa wymiaru renty wynosi:

4.339 zł + 3.471 zł + 1.650 zł = 9.460 zł

Następnie ustala się docelową wysokość renty do 1985 r. od tej nowej podstawy wymiaru. Będzie to więc 100 procent od kwoty 3.000 zł i 55 procent od kwoty pozostałej, czyli:

3.000 zł + 3.553 zł = 6.553 zł.

Do renty tej nie przysługują wzrost za staż pracy, bowiem okres pracy nie przekracza 20 lat w Polsce Ludowej.

Różnica między kwotą docelową w roku 1985 a przysługującą w grudniu 1982 r. z rekompensatami wynosi 1.473 zł 6.553 zł — 5.080 zł = 1.473 zł.

Jedną trzecią tej kwoty wynosi 491 zł i o taką kwotę będzie co roku wzrastała ta renta inwalidzka. Będzie więc ona wynosiła:

— od 1.01.1983 r. — 5.080 zł + 491 zł = 5.571 zł

— od 1.01.1984 r. — 5.080 zł + 982 zł = 6.062 zł

— od 1.01.1985 r. — 5.080 zł + 1.473 zł = 6.553 zł

Przykład 2 — emerytura

Renta inwalidzka przynależna w 1961 r. została zamieniona na emeryturę w 1974 r. Podstawa wymiaru — 1.754 zł. Do emerytury przynależna 5 proc. wzrost z tytułu stażu pracy.

Dokonyjemy rewaloryzacji podstawy wymiaru emerytury przez dodanie doliczyczonej podstawy wymiaru do podstawy zrewaloryzowanej i do rekompensaty:

1.754 zł + 6.700 zł + 1.650 zł = 10.104 zł

Ustalamy docelową wysokość emerytury na rok 1985, będzie to

O emeryturach i rentach prawie wszystko

więc znów 100 proc. od 3.000 zł i 55 proc. pozostałej kwoty i 5 proc. za staż pracy:

3.000 zł + 3.907 zł + 505 zł = 7.412 zł.

Różnica między kwotą docelową w roku 1985, a przysługującą w grudniu 1982 kwotą emerytury wraz z rekompensatami wynosi:

7.412 zł — 4.650 zł = 2.762 zł.

Jedną trzecią tej różnicy wynosi 921 zł. Po zrewaloryzowaniu emerytura ta będzie wynosiła:

— od 1.01.1983 r. — 4.650 zł + 921 zł = 5.571 zł

— od 1.01.1984 r. — 4.650 zł + 1.841 zł = 6.491 zł

nadwyżki ponad 3.000 zł — 55 proc. Renty inwalidzkie III grupy wynoszą 85 proc. podstawy wymiaru do 3.000 zł, a od nadwyżki ponad 3.000 zł — 50 proc. Te same stawki procentowe odnoszą się do rent rodzinnych dla jednej osoby. Renty rodzinne dla jednej osoby wynoszą również odpowiednio 85 i 50 proc. Jeżeli natomiast do renty rodzinnej uuprawnionych jest więcej niż jedna osoba, to na każdą następną przysługuje wzrost pięcioprocentowy.

▲ **ZA jakie odznaczenia wypłaca się dodatki?** — pytał pan Gajewski.

Wykaz odznaczeń rozszerzono na Krzyż Walecznych. Dodatek przysługujący posiadaczom: Orderu Budowniczego, Orderu Ludowej, Orderu Odrodzenia Polski, Orderu, Krzyża Grunwaldu, Słomki, Krzyża Walecznych, Słomki, Krzyża Walecznych.

Dodatek przysługuje również osobom, którym nadano tytuły honorowe: Zasłużony Górnik PRL, Zasłużony Nauczyciel PRL, Zasłużony Hutnik PRL, Zasłużony Kolejowy PRL, Zasłużony Stoczniowiec PRL, Zasłużony Portowiec PRL, Zasłużony Lekarz PRL, Zasłużony dla Zdrowia Narodu, Lotnik Kosmonauta PRL lub Zasłużony Pilot Wojskowy PRL.

Dodatek ten wynosi 20 proc. podstawy wymiaru świadczenia, nie więcej jednak niż 3.000 zł. Poprzednio przysługiwało 25 proc. renty lub emerytury.

▲ **Czy można wystąpić o rentę z powodu inwalidztwa powstałego w czasie nauki?** — pytał pan Marek Kopacz.

Uczniom szkół ponadpodstawowych, studentom szkół wyższych i uczestnikom studiów doktorskich lub aspirantur naukowych, którzy stali się inwalidami I lub II grupy w czasie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów, przysługują prawa do renty inwalidzkiej. Przepis ten wprowadza możliwość przyznania świadczeń osobom, które warunki do przyznania renty spełniły przed 1 stycznia 1983 r. z tym, że świadczenia otrzymywać mogą najwcześniej od 1 stycznia 1983 r.

▲ **Czy emerytura lub renta może być wyższa od podstawy wymiaru?** — pytał pan Marczak.

Kwota emerytury lub renty bez uwzględnienia dodatków (rodzinnych, pielęgnacyjnych i dodatku sierociego) nie może przekroczyć 100 proc. podstawy wymiaru emerytury lub renty. Ograniczenie to nie dotyczy emerytur i rent w wysokości najniższej.

▲ **ILE musi przepracować, żeby uzyskać nową podstawę wymiaru?** — pytał pan Rózek, który otrzymuje świadczenia rentowe.

W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, wprowadzona została istotna zmiana umożliwiająca ponowne ustalenie wysokości emerytury lub renty inwalidzkiej na podstawie zarobków uzyskanych po przyznaniu świadczeń.

Nową podstawę wymiaru ustala się, jeżeli emeryt lub rentista po przyznaniu świadczenia nie podjął jego wypłaty wskutek dalszego wykonywania zatrudnienia. Nie jest tu wymagane, aby emeryt lub rentista po przyznaniu świadczenia pozostał w zatrudnieniu przez określony czas, względnie, w tym samym zakładzie pracy.

Jeżeli emeryt lub rentista pobierał już świadczenie, a następnie podjął zatrudnienie, nową podstawę wymiaru można ustalić pod warunkiem posiadania przez zainteresowanego co najmniej 24-miesięcznego okresu zatrudnienia, przypadającego po przyznaniu świadczenia.

Nie jest wymagane, aby zatrudnienie to wykonywane było bez przerw, w tym samym zakładzie

i w określonym czasie, tzn. przed lub po wejściu w życie ustawy. W tych przypadkach do podstawy wymiaru można przyjąć także zarobki z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, jak też z kolejnych 24 miesięcy z ostatnich 12 lat, w zależności od wniosku emeryta lub rentisty. Należy mieć jednak na uwadze, iż ustalenie nowej podstawy wymiaru renty czy emerytury może nastąpić po ustaniu zatrudnienia.

▲ **Czy druga praca np. na pół etatu liczy się do emerytury?** — pyta pani Bronisława Gornal.

Do obliczenia podstawy wymiaru świadczeń może być przyjęte łączne wynagrodzenie z tytułu wykonywania równocześnie zatrudnienia więcej niż w jednym zakładzie pracy.

Jeżeli zatrudnienie wykonywane było w wymiarze czasu pracy, nie przekraczającym łącznie obowiązującego w danym zawodzie, — jeżeli dodatkowe zatrudnienie wykonywane było nieprzerwanie co najmniej przez 5 lat w ciągu 12 lat zatrudnienia. Dodatkowe wynagrodzenie nie może jednak przekroczyć 50 proc. wynagrodzenia przyjętego do obliczenia podstawy wymiaru z tytułu zatrudnienia wykonywanego w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy.

▲ **JAK to jest z rentą rodzinną po mężu?** — pytała pani Irene Różańska.

Zgodnie z art. 41 ustawy, wdowa ma prawo do renty rodzinnej.

— jeżeli w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była inwalidką.

— jeżeli wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa, uprawnionych do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole — 18 lat życia lub jeżeli sprawuje pieczę nad dajkiem zaliczonym do I lub II grupy inwalidów, uprawnionych do renty rodzinnej.

Odpytuje z-ca dyr. ZUS
LEOKADIA
SWIRKO-KRUKIEWICZ

Prawo do renty rodzinnej nabyla również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się inwalidką po śmierci męża. Nie później jednak, niż w ciągu pięciu lat od jego zgonu lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych wyżej.

▲ **JAK wypłacać zasiłki rodzinne?** — pytał pan z przedsiębiorstwa w Dobranach.

Do chwili ukazania się nowych przepisów w tej sprawie, zasiłki rodzinne winny być wypłacane w doliczyczonej wysokości.

▲ **Czy można pracować później na pół etatu, mając przynależną wcześniejszą emeryturę?** — pytał pan Zenon Borkowski.

Niestety, nie. Podjęcie zatrudnienia na umowie o pracę bez względu na wymiar czasu pracy (czy to będzie 1 godzina dziennie, 3—4 godziny, dziennie, czy też 8 godzin dziennie) powoduje

zawieszenie emerytury wcześniej, niż na czas trwania stosunku pracy.

▲ **CO z dodatkami za staż pracy? Czy teraz będzie doliczany tym, którzy otrzymali emeryturę wcześniej?** — pytał pan Kowalski.

Będzie przysługiwał dodatek za staż pracy w Polsce Ludowej w wysokości 1 proc. za każdy rok powyżej 20 lat pracy w PRL. Dotychczas maksymalnie 10 proc. podstawy wymiaru. Będzie to każdemu renciście czy emerytowi naliczone z urzędu, przy okazji rewaloryzacji.

▲ **Czy kombatanci muszą się zgłaszać do ZUS-u z dokumentami?** — pytał pan Franciszek Pałomny.

Jeżeli nie ma w aktach ZUS zaświadczenia kombatanckiego, to należy przestać do ZUS albo telefonować, albo potwierdzić przez ZBoWiD odpis tego zaświadczenia, podając również numer renty.

▲ **JAK obliczana będzie inwalidzka renta wypadkowa?** — pytał jeden z Czytelników.

Zwiększenie podstawy wymiaru rent inwalidzkiej i rodzinnych, przynależnych na podstawie ustawy (wypadkowej), następuje na zasadach ogólnych. Z tym, że podstawa wymiaru tych rent nie może być niższa od kwoty 8.100 zł, tj. od kwoty odpowiadającej półtorakrotnemu najniższemu wynagrodzeniu za pełny miesięczny wymiar czasu pracy pracowników zatrudnionych w uposażonych zakładach pracy.

▲ **Czy wdowie po kombatanckim przysługują jakieś dodatkowe świadczenia, jeżeli pobiera już rentę rodzinną?** — pytała pani Wawrzyniak.

Nie przysługują. Renty rewaloryzują się na ogólnych zasadach. Chyba, że wdowa jest kombatancką. Wówczas po przedłożeniu zaświadczenia ze ZBoWiD, zostanie przyznany dodatek w wysokości 20 proc. podstawy wymiaru renty.

▲ **CO z rentami chorobowymi?** — pytał Czytelnik.

Nowa ustawa nie przewiduje przyznawania rent chorobowych. Istnieje jedynie możliwość przedłużenia renty chorobowej, jeżeli wcześniej była ona przyznana. Renta chorobowa została zamieniona na zasiłek rehabilitacyjny, który wypłacany będzie przez zakłady pracy na podstawie przesłania Komisji do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia w wysokości i na zasadach takich samych, jak poprzednio przy rentach chorobowych (75 proc. podstawy wymiaru na okres nie dłuższy, niż 12 miesięcy).

▲ **Czy ekwiwalent za odejście z pracy wchodzi do podstawy wymiaru emerytury?** — pytał pan Henryk Pogodziński.

Doliczane nie i nadal nie będzie wliczany.

▲ **CO z rekompensatami?** — pytało wielu Czytelników.

Jak widać na podstawie podanych przykładów rewaloryzacji, kwoty rekompensat są wliczane do podstawy wymiaru, od której obliczana jest emerytura czy renta. Przyjęto przy tym zasadę, że otrzymane po przeliczeniu świadczenia nie może być niższe od łącznej kwoty emerytury lub renty i rekompensat pobieranej dotychczas.

▲ **CO z rekompensatami dla członków rodzin emerytów i rencistów?** — to również często stawiane pytanie.

Rekompensaty dla członków rodzin emerytów i rencistów będą wypłacane nadal aż do czasu wzięcia ich w dół: czy zasiłki rodzinne.

▲ **Czy trzeba składać wnioski o dodatki pielęgnacyjne?** — pytał, który uprawnia do dodatku pielęgnacyjnego, został obniżony do lat 75. Przy pracach rewaloryzacyjnych osoby te otrzymają dodatki z urzędu, bez potrzeby składania jakichkolwiek wniosków. Zbędne są również wnioski inwalidów wojennych o przyznanie albo pełnej emerytury i pełnej renty obliczanej z 7.500 zł, albo półtorakrotnego świadczenia.

Dokonyując przeliczeń, ZUS z urzędu ustali wariant korzystniejszy dla inwalidów emerytów.

Płace inżynierskie — problem otwarty

Motywacje do... mśsteria

ZNIKNEŁY z gazet ogłoszenia o poszukiwaniu przez przedsiębiorstwa inżynierów. Więcej ukazuje się natomiast publikacji o nadmiarze absolwentów szkół technicznych. Status inżyniera, przed wojną i w pierwszych latach powojennych bardzo wysoki, ulega już od wielu lat stopniowej deprecjacji. Mniej więcej do 1955 r. stosunek średnich zarobków pracowników inżynieryjno-technicznych do zarobków robotniczych utrzymywał się w proporcji 1,6 do 1. Nadmierne rozbudowanie wyższego szkolnictwa technicznego, nastawienie się na ilość, a nie jakość kształcenia spowodowało obniżenie średniego poziomu przygotowania kadr technicznych.

STANOWISKA pracy, dla których wystarczyłyby kwalifikacje techników, zaczęto obsadzać inżynierami. Zaczęto też lansować koncepcję rozwoju technicznego kraju bez udziału rodzimej myśli inżynierskiej. Powstały bariery gospodarcze, społeczne, psychologiczne wywołujące zniechęcenie inżynierów do pracy twórczej i poszukiwanie innych dróg awansu i kariery, głównie w administracji. Wywołało to także w opinii publicznej zwątpienie w umiejętności i możliwości naszych inżynierów. Naczelna Organizacja Techniczna zwraca na to uwagę już od dawna.

Polityka płac, której celem stało się dążenie do spłaszczenia zarobków pod naciskiem poszczególnych grup zawodowych oraz krótkotrwałych i zmiennych celów, doprowadziła do nieożeczonego układu wynagrodzeń, w którym płace przestały być czynnikiem motywującym do dobrej i wydajnej pracy. Skutkiem tego dotknęły wszystkie niemal grupy pracowników inżynieryjno-technicznych. Dodać trzeba, że nie ma u nas w kraju tradycji ani chęci płacenia za myślenie, tym bardziej, że było ono w wykonaniu wielu osób z tytułami inżynierskimi zawodne.

Uwspólnienie się zawołanie, adresowane do inżynierów: niech pokaza, co potrafisz, a potem się zobaczy, ile im zapłacisz. Ponieważ miary tej nie stosuje się do wszystkich grup zawodowych, nie można oczekiwać, że wyjdziemy z obec-

wplywu indywidualnych kwalifikacji i osiągnięć zawodowych poszczególnych osób na wysokość uposażenia. Dysproporcje te lagodzą nieco presję i nagrody ale ciągle w stopniu niewystarczającym. Kierownictwa przedsiębiorstw nie umieją jeszcze ocenić, a tym bardziej wykorzystać kwalifikacji pracowników inżynieryjno-technicznych w zależności od typu ukończonych studiów i uzyskanego dyplomu. Szczególnie uderzające jest złe wykorzystanie pracowników ze stopniami naukowymi. Panuje na ogół przekonanie, że pracownik dyplomem powinien sam udowodnić swoją wartość. Wierzy się w skuteczność tzw. siły przebicia. Nie ma wypracowanych systemów ocen czy też sprawdzianów wykorzystania umiejętności w praktyce zawodowej w miejscu pracy.

Jest to konsekwencją szerszego zjawiska ciągle małej chłonności na postęp techniczny, braku zainteresowania problemami badawczo-rozwojowymi w przedsiębiorstwach, które zwłaszcza teraz ograniczają się prawie wyłącznie do wykonywania bieżących zadań produkcyjnych. A ściśle przystosowując się do wymagań, jakie dyktuje reforma gospodarcza w niewykłej sytuacji mikroekonomii rynkowej, wykorzystują możliwości regulowania wysokości zysków przy pomocy cen bez dostatecznej troski o dalszy rozwój i doskonalenie produkcji.

Czy ma wobec tego szansę proponowane przez stowarzyszenia naukowo-techniczne Federacji NOT generalne uregulowanie proporcji płacowych między grupami zawodowymi według posiadanych kwalifikacji? Nie można się zgodzić na działania naturalnemu procesowi ustalania wysokości bezwzględnych płac w poszczególnych branżach czy przedsiębiorstwach. W opinii NOT o projekcie reformy systemu płac opisanym w broszurze „Ile? Komu? Za co?” stwierdza się, że jednolita siatka płac powinna być objęta wszystkie grupy stanowisk pracy zarówno fizycznej, jak i umysłowej ze sfery produkcji poza produkcją po to, aby można było doprowadzić do prawidłowej lch struktury.

W opinii NOT czytamy: „Dzisiejsze anomalie w różnych płac między pracownikami fizycznymi i umysłowymi, zwłaszcza wysoko kwalifikowanymi, nie mogą być utrzymane. To przeciwnie motywacji pracowników, od których uzależniony jest rozwój i przyszłość przedsiębiorstwa. Wskazano w okresie kryzysu niektóre grupy pracowników umysłowych, a zwłaszcza inżynieryjno-technicznych, muszą być specjalnie silnie motywowane do opracowywania i tworzenia rozwiązań sprzyjających szybkiemu wyjściu z kryzysu i zabezpieczeniu przyszłej pomyślności przedsiębiorstwa”.

Autorzy opracowania nie godzą się ze stwierdzeniem, że nie można lepiej wynagradzać inżynierów, bo jest ich za wielu. Wyrażają pogląd, że należy w przedsiębiorstwach pozostawić tyłu dobrych pracowników, dla których ustalanie proporcji płacowe na poziomie, który rozporządzałby procesem korzystnej motywacji i to we wszystkich grupach zawodowych. Uważa się, że jednym z zasadniczych kryteriów ustalania stawek osobistego zaszczerowania musi pozostać indeks niezbędnych kwalifikacji dla wykonywania określonych prac.

W opinii zawarta jest propozycja, aby najniższy zarobek pracownika umysłowego (bez dodatku funkcyjnego) kształtował się na poziomie 60 proc. miesięcznych średnich zarobków ogółem w kraju, najwyższy na poziomie 240 proc. zarobków średnich. Stąd różnica między najwyższymi zarobkami do najniższych powinna wynosić 4,8 do 1. W grupie zarobków za prace fizyczne stosunek maksymalnych do minimalnych powinien wynosić 3,8 do 1, a w grupie prac umysłowych — 4,6 do 1.

Być może konieczne jest dokonanie w stosunku do tej propozycji korekt podjętych przez sytuację na rynku pracy, ale sprawa to trzeba koniecznie rozstrzygnąć. Grozi zbyt powolnym konsekwencjami dla poziomu i tempa naszego rozwoju, by można je lekceważyć.

Witold OCHREMIK

Nowy szampon

RZESZOWSKA Spółdzielnia Pracy „Polichemia” rozpoczyna wytworzenie nowego szamponu o wieloletniego, opartego na ekstraktach z szalwii, rumianku pokrzywy, arcyusza i chmielu. Jest przeznaczony dla osób z łupieżem, a także do włosów normalnych i tłustych szampon, doskonałych właściwościach myjących, a nawet w pewnym stopniu leczniczych będzie dostarczać na rynek w opakowaniach jednorazowego użytku. W br. Polichemia dostarczy na rynek ok. 3 mln poduszek z tym preparatem.

RAYMOND CHANDLER

SIOSTRZYCZKA

Tłumaczył Piotr Kamiński

8

Postawił nogi na podłodze i spróbował się podnieść. Zachichotał, nagle czymś rozbawiony, zrobił trzy niepewne kroki, opadł na czworaki i spróbował odgryźć nogę od krzesła.

Podniósł nogę z powrotem na nogi, posadziłem w wyszczepianym krześle z nadpalonym oparciem i wdałem w niego następną porcję lekarstwa. Wypił, zatrząsał się gwałtownie i nagle w jego oczach zjawił się wyraz zdrowia i przebiegłości. Pijący tego typu miewają czasem podobne chwile równowagi i poczucia rzeczywistości. Nigdy nie wiadomo, kiedy i na jak długo.

— Co z ciebie za jeden, do cholery — zawarczał.

— Szukam człowieka nazwiskiem Orrin P. Quest.

— Ze jak?

Powtórzyłem, Wytarł twarz dłońmi i powiedział krótko:

— Wyprawdził się.

— Kiedy się wyprawdził?

Pomachał ręką, o mało nie spadł z krzesła, pomachał nią znowu żeby odzyskać równowagę.

— Daj jednego — powiedział.

Nalalem jeszcze trochę dżinu i trzymałem szklankę poza jego zasięgiem.

— Dawaj — powiedział niecierpliwie. — Jestem nieszczęśliwy.

— Chcę tylko nowy adres Orrina P. Questa.

— No, proszę, proszę — powiedział żartobliwie i niezdarnie próbował dobrać się do szklanki.

Postawiłem ją na podłodze i wyjąłem jedną z moich kart wizytowych.

— Może to ci się pomoże skupić — powiedziałem.

Pogapił się z bliska na kartę, przyknuł, złożył ją na pół i znowu na pół. Położył ją na wyciągniętej ręce, napuł i cisnął za siebie.

Podąłem mu szklankę z dżinem. Wypił za swoje zdrowie, kiwnął głową uroczystie i szklankę równie cisnął za siebie. Potoczyła się po podłodze i stuknęła w listwę. Wstał nagle z zaskakującą łatwością, podniósł palec wskazujący do sufitu, złożył pod nim dwa inne palce i trzasnął dwa razy ostro językiem o zęby.

— Spierdalał — powiedział. — Mam przyjaciół. — Spojrzał chyttrze na telefon, na ścianie i znowu na mnie. Mam paru chłopców, co się za głowę wezmą — uśmiechnął się szeroko. Nie odezwałem się. — Nie wierzysz, co? — warknął, nagle wściekły. Potrząsnąłem głową.

Ruszył do telefonu, złapał za słuchawkę, zerwał ją z widełek i wykręcił pięciocyfrowy numer. Przeglądałem się uważnie. Jeden-trzy-pięć-siedem-dwa.

Zabrało mu to wszystkie siły, jakimi akurat dysponował. Upuścił słuchawkę, która wałnęła o mur, po czym siadł na podłodze obok niej. Przyłożył ją do ucha i wywarcał w ścianie:

— Chcę mówić z doktorem. — Stuchiał w milczeniu. — Z Vincem! Z doktorem! — krzyknął gniewnie. Potrząsnął słuchawką i odrzucił ją od siebie. Położył rękę na podłodze i zaczął się czołgać w kółko. Kiedy mnie zobaczył, wydał się zaskoczony i niezadowolony. Wstał znowu chwytając i wyciągnął rękę.

— Daj jednego.

Podniósł się z upadku szklanki i wylałem do niej butelkę dżinu. Przyjął ją z godnością zalaną damy dworu, wypił do dna z szerokim gestem, spokojnie podszedł znowu do kanapki i położył się na niej, szklankę podkładając sobie pod głowę w charakterze poduszki. Natychmiast zasnął.

Odwiesilem słuchawkę na widełki, zabrałem znowu do kuchni, wybiełem obmacalem go i wygrzebałem mu z kieszeni pek kluczy. Jeden z nich był uniwersalny. Drzwi do hallu miały zatrząsk, zatem zabezpieczyłem go, by móc tu znowu wejść, po czym wspiąłem się po schodach w górę. Zatrzymałem się na chwilę, żeby zapisać na kopercie numer „Doktora Vince, 13572”. Może był to klucz do czegoś. Szedłem w górę. W domu panowała całkowita cisza.

— 4 —

Zniszczony klucz zarządcy przekręcił zamek w drzwiach numer 214 bez najmniejszego halasu. Pochyliłem drzwi. Pokój nie był pusty. Na łóżku leżała walczyca, nad którą pochylał się plecami do drzwi, kłocący, silnie zbudowany mężczyzna. Na kapie łóżka były koszulki, skarpetki i bielezna, on zaś pakował je powoli i starannie, gwoździąc cicho i monotonnie przez zęby.

Gdy zawiasy skrzypnęły, zeszytniał. Jego ręka wyciągnęła się szybko w stronę poduszki.

— Bardzo pana przepraszam — powiedziałem. — Zarządca mówił mi, że pokój jest pusty.

Był tysy jak kolano. Miał na sobie spodnie z szarej flaneli i przezroczyste, plastikowe szelki na niebieskie koszulki. Jego ręce wysunęły się spod poduszki, podniosły się ku głowie i znowu opadły. Odwrócił się i teraz miał już wstępy.

Wyglądały tak naturalnie, jak każde włosy na świecie, gładkie, brązowe, nie rozczesane na boki. Gapil się na mnie spod czupryny.

— Zawsze warto zapukać — powiedział.

Miał gruby głos i szeroką twarz człowieka ostrożnego, co niejedno w życiu widział

(Ciąg dalszy nastąpi)

„Z legitymacji boimy się korzystać”

Kto pomoże siostronom PCK i opiekunkom PKPS?

JEDNA z naszych Czytelniczek oburzył artykuł pt. „W kręgu arogancji i niewiedzy”, w którym jakoby jego autorka w sposób nieuzasadniony krytykowała sprawę uprzywilejowania w kolejkach. A przecież w tym artykule chodziło głównie o dosyć częste przypadki ustawiania się bez kolejki z małym dzieckiem na ręku po alkohol i inne towary wcale nie tzw. pierwszej potrzeby. Mogł to być objaw niewiedzy, ale częściej było to wykorzystywanie nadarzającej się okazji. Od 1 lutego zresztą obowiązują rozporządzenie ministra handlu wewnętrznego i usług regulujące na nowo zasady sprzedaży bez kolejki i to rozwiązywałyby wszelkie wątpliwości na ten temat.

W swoim liście skierowanym do nas Czytelniczka wiele miejsca poświęca szczególnie ciężkiej pracy w obecnej sytuacji siostr PCK, które m. in. muszą robić zakupy swoim zniechędzanym podopiecznym. Dodajmy, że odnosi się to również do pracy opiekunek PKPS, także nieśmiałym pomoc inny.

„Opieką siostry PCK nad chorym zamyka się w czasie od 2 do 3 godzin dziennie”. — Tak pisze w swoim liście. — W tych godzinach mieszczą się także czasochłonne zakupy wszystkich niezbędnych do życia artykułów. To na nas spoczywa ten obowiązek. To na nas czekała ludzka niejednokrotnie uzależnieni od naszego przyjaciela. To nam się zadaje pytania: „dlaczego siostra nie kupila...?”

Mv dżwigamy codziennie siaty z zakupami najczęściej wystawnymi w długich kolejkach, bo z legitymacji boimy się korzystać, gdy tłum stojących posyła niewybredne epitety pod naszym adresem. A często trafia się i ekspedientka, która z obu

rażeniem kwestionuje potrzebę obsługi poza kolejnością.

I jeszcze jedno. Siostry PCK pracują w godzinach od 8—16. Komu więc tak bardzo przeszkadza w robieniu zakupów, skoro w tym samym czasie ogromna większość ludzi pracuje? Skąd się biorą te ogromne kolejki, których jesteśmy zakładą? Czy nie są to przypadkiem ludzie zobowiązani w tym czasie siedzieć za biurkami? Dla czego nie przyszło nikomu do głowy sprawdzić co to za ludzie tworzą kolejki w godzinach rannych czy właściwie jest z tym czasem efektywnie przepracowaym?

W końcu dla zapobieżenia wszystkim codziennym kłopotom i awanturom czy nie prościej byłoby, przy odrobinie dobrej woli wydzielić w samach kilka koszyków z przeznaczeniem dla siostr PCK?

Chcę jeszcze zaznaczyć, że każdy z nas w przyszłości może się znaleźć w sytuacji, gdy niezbędna będzie pomoc takiej siostry PCK. I byłoby wówczas bardzo niedobre, gdyby w efekcie ówcznych nie przemysłowych decyzji zjawiała się ona u chorego z pustą siatką.”

Wspominaliśmy już nieraz o problemach, jakie napotykały w swej pracy osoby zajmujące się opieką nad ludźmi chorymi. Trudności nie mającej mimo zarządzeń pozwalających na zakupy ludziom, którzy sami nie mogą przysięść i stanąć w kolejce. Trudno cokolwiek sugerować, ale warto byłoby zastanowić się nad ułatwieniem pracy tym kobietom, jeśli już nie poprzez wydzielenie osobnego sklepu (był kiedyś taki pomysł), to może przez wydzielenie koszyków, o czym pisała autorka listu? Chętnie widzielibyśmy jeszcze inne propozycje.

(eb)

